

MISIJA OEBS-a U SRBIJI

U skladu sa svojim mandatom, Misija OEBS-a u Srbiji podržava i savetuje državu u vezi sa jačanjem nezavisnih, odgovornih i efikasnih demokratskih institucija, naročito u oblasti vladavine prava, ljudskih prava, medija i reforme policije.

Naš cilj je, takođe, pružanje savetodavne i druge podrške u primeni zakona, praćenje rada demokratskih institucija, podsticanje dijaloga na nacionalnom i regionalnom nivou u vezi sa izbeglicama i interno raseljenim licima i unapređenje ekonomske bezbednosti i održivog razvoja u Srbiji. Takođe, nastojimo da pružamo podršku civilnom društvu i jačanju regionalne saradnje i pomirenja doprinoseći održivom, bezbednom i stabilnom društvu za sve građane Srbije.

Na poziv Vlade tadašnje Savezne Republike Jugoslavije, Stalni Savet OEBS-a uspostavio je Misiju 11. januara 2001. godine. Prestankom postojanja državne zajednice Srbija i Crna Gora 2006. godine, Misija je preimenovana u Misiju u Srbiji, ali nastavlja da sprovodi svoje aktivnosti u skladu sa mandatom usvojenim 2001. godine.

Misijom rukovodi šef Misije, koji utvrđuje politiku i uspostavlja opšte smernice za njen rad. Sadašnji šef Misije je ambasador Peter Burkhard iz Švajcarske.

Aktivnosti Misije usredstvljene su na četiri programske oblasti koje proističu iz mandata i koje su usaglašene sa Vladom Republike Srbije. To su:

- vladavina prava i ljudska prava
- reforma policije
- demokratizacija
- mediji

Pored sedišta u Beogradu, Misija ima i kancelariju u Bujanovcu, u južnoj Srbiji i centar za obuku u Novom Pazaru, u jugozapadnoj Srbiji.

U multietničkim delovima Srbije, Misija pruža pomoć i savetuje lokalne vlasti, lidera lokalnih zajednica i civilnog društva, kao i ostale partnerke u vezi sa aktivnostima usmerenim na jačanje demokratskih institucija, reformu policije i pravnog sistema, promovisanje mehanizama dobre uprave, kao i unapređenje profesionalnog rada medija.

Misija takođe podržava napore vlasti da poboljšaju integraciju manjina u državne institucije, naročito u policiju i pravosuđe. Misija se zalaže za uspostavljanje multietničke lokalne uprave i daje doprinos stabilnosti u ovim regionima Srbije.

Svoje programe obuka i jačanje kapaciteta Misija koordiniše sa drugim Misijama OEBS-a i nastoji da doprinese unapređenju dijaloga u regionu.

Vladavina prava i ljudska prava

Glavni cilj podrške Misije OEBS-a državi Srbiji je jačanje vladavine prava, poštovanje standarda ljudskih prava, kao i podsticanje reformi u ovim oblastima.

Misija savetuje državne organe u vezi sa izradom i primenom zakona, strategijama reforme i akcionim planovima kako bi se obezbedilo poštovanje zakona, njihova transparentnost i odgovarajuća primena i usklađenost sa međunarodnim standardima i domaćim pravnim okvirom. Konkretno, Misija sprovodi sledeće aktivnosti:

- pomaže Srbiji da unapredi sistem krivičnog pravosuđa i proces izrade i primene krivičnih zakona, počev od zakona koji regulišu zaplenu imovine, krivičnog zakonika, zakona o međunarodnoj pravnoj saradnji u borbi protiv kriminala, kao i zakona koji uređuju primenu krivičnih sankcija. Misija posebnu pažnju posvećuje reformi zakona o krivičnom postupku i sprovođenju novouvedenog instituta tužilačke istrage kroz sveobuhvatne i održive programe obuke, a u saradnji sa lokalnim i međunarodnim partnerima;
- podržava napore Srbije u borbi protiv teških krivičnih dela sprovodeći različite aktivnosti u cilju izgradnje kapaciteta tužilaštava za organizovani kriminal i ratne zločine. Važan deo rada Misije sa Tužilaštvom za organizovani kriminal je pružanje pomoći kod sistematizacije prikupljenih podataka i funkcionisanja sistema za razmenu informacija. Misija takođe promoviše prekograničnu saradnju sa posebnim naglaskom na jačanju veza među tužilaštvarima u regionu u cilju efikasne borbe protiv teških krivičnih dela;
- radi na podizanju svesti javnosti o borbi protiv organizovanog kriminala, ratnih zločina i korupcije;
- pomaže edukaciju donosioca propisa iz oblasti finansijsa, nadzornih organa, pravosudnih i relevantnih subjekata iz privatnog sektora u borbi protiv finansijskog kriminala; obučava nadzorne organe u Ministarstvu finansijsa i privatnom sektoru da unaprede izveštavanje o sumnjivim transakcijama, što može dovesti do povećanja broja prijavljenih i procesuiranih predmeta korupcije;

- doprinosi sprečavanju korupcije tako što pomaže rad institucija za borbu protiv korupcije, uključujući Upravu za javne nabavke, Državnu revizorsku instituciju i Agenciju za borbu protiv korupcije; pomaže osposobljavanje civilnog sektora na centralnom i lokalnom nivou za nadgledanje odgovornosti vršilaca javnih funkcija prema građanima;
- pruža podršku procesu reforme pravosuđa u saradnji sa Ministarstvom pravde, Visokim savetom sudstva, Državnim većem tužilaca i strukovnim udruženjima u cilju unapređenja nezavisnosti, odgovornosti i efikasnosti pravosuđa; posebno radi na uspostavljanju sistema disciplinskih postupaka i sistema evaluacije za sudske i tužioci. Misija je pomogla i osnivanje Pravosudne akademije i nastavlja da podržava njen rad;
- pruža podršku institucijama Zaštitnika građana, a posebno u njihovoj ulozi kao Nacionalnog mehanizma za prevenciju, vodeći računa da se prava osoba lišenih slobode poštuju u skladu sa međunarodnim standardima za sprečavanje torture;
- pomaže reformu sistema izvršenja krivičnih sankcija i njegovo usklađivanje sa međunarodnim i evropskim standardima o ljudskim pravima; promoviše razvoj sistema alternativnih sankcija širom Srbije da bi se smanjila prenatrpanost zatvora i olakšala reintegracija prestupnika u društvo.

Reforma policije

Održiva reforma policijske službe je od suštinske važnosti za tranziciju Srbije ka demokratiji. Kao glavni partner Ministarstvu unutrašnjih poslova (MUP) u realizaciji procesa reforme policije, Misija OEBS-a pomaže policiji u Srbiji da postane moderna, reprezentativna i odgovorna policijska služba, koja se u svom radu vodi demokratskim principima.

Glavne aktivnosti Misije koje se odnose na reformu policije imaju za cilj:

- pružanje podrške Ministarstvu unutrašnjih poslova da u punoj meri postane i transparentno i odgovorno prema svojim građanima;

- omogućavanje dijaloga između policije i lokalnih zajednica širom zemlje. U tom smislu, Misija nastavlja da pomaže u produbljivanju partnerstava između policije i javnosti, kao i jačanje odnosa između policije i medija;
- dalju podršku Ministarstvu unutrašnjih poslova u razvoju specijalizovanih i naprednih sistema policijske obuke koji na održiv način unapređuju policijsku službu u Srbiji;
- unapređenje regionalnog pristupa i podršku policiji u sveobuhvatnom suočavanju sa pretnjom organizovanog kriminala;
- jačanje kapaciteta policije u borbi protiv visokotehnološkog, kao i finansijskog kriminala i korupcije;
- pružanje podrške suzbijanju transnacionalnog organizovanog kriminala i jačanje kapaciteta Ministarstva unutrašnjih poslova za borbu protiv proizvodnje i trgovine narkoticima;
- pružanje podrške Ministarstvu unutrašnjih poslova u unapređenju komunikacije unutar samog Ministarstva, kao i prema javnosti, u kontekstu reforme policije;
- pružanje podrške Ministarstvu unutrašnjih poslova u podizanju kapaciteta za istragu navoda o krivičnim delima, korupciji i neprimerenom ponašanju pripadnika policije.

Demokratizacija

Misija OEBS-a u Srbiji promoviše i podržava unapređenje demokratskih standarda širom Srbije. Misija blisko sarađuje sa svim relevantnim institucijama na državnom i lokalnom nivou, predstvincima nacionalnih manjina i udruženjima građana, sa ciljem da:

- pomogne osnaživanje demokratskog civilnog nadzora, javnost rada, odgovornost i poštovanje vladavine prava i demokratskih principa u radu sektora bezbednosti;
- pruži podršku vlastima na centralnom i lokalnom nivou u primeni neophodnih reformi; promoviše efikasnost i odgovornost lokalne samouprave, primenu principa administrativne pravde i pruži podršku civilnom sektoru kako bi delotvorno vršio nadzor nad radom lokalnih samouprava;

- pruži podršku državnim institucijama u ispunjavanju obaveza iz domena ljudskih prava, potpomogne razvoj strategija i principa sa ciljem usklađivanja zakonodavstva i prilagođavanja odgovarajućih praksi odredbama međunarodnog prava iz oblasti ljudskih prava i podrži aktivnu ulogu civilnog društva u procesu izrade politika koje se odnose na ljudska prava;
- ojača primenu zakonodavstva u cilju borbe protiv diskriminacije i zločina iz mržnje, kroz podršku državnim institucijama i razvoj mehanizama za zaštitu od diskriminacije i adekvatan odgovor na zločine iz mržnje;
- potpomogne rad organizacija koje pružaju pravnu pomoć marginalizovanim grupama;
- pruži podršku mehanizmima na državnom i lokalnom nivou u cilju uspostavljanja rodne ravnopravnosti kroz razvoj strateških planova i primenu Zakona o rodnoj ravnopravnosti;
- ohrabri razvoj i primenu principa koji promovišu ravnopravnost i toleranciju na državnom i lokalnom nivou i pruži podršku omladinskim institucijama koje pokazuju interesovanje da razviju i primene ove programe;
- pomogne državi da uskladi i unapredi politiku koja se odnosi na nacionalne manjine, sa posebnim naglaskom na programe integracije nacionalnih manjina u državne institucije; razvija kapacitete Saveta nacionalnih manjina u vezi sa pitanjima iz njihovog mandata;
- pruži podršku procesu inkluzije Roma, doprinoseći društvenoj koheziji i prihvatanju različitosti; osigura primenu mera za zaštitu i unapređenje prava Romkinja unutar i van njihovih zajednica.
- ojača politički i pravni okvir kako bi se osiguralo poštovanje prava izbeglica i internu raseljenih lica, podrži održiva rešenja, kao i da ojača kapacitete mreža civilnog društva u cilju zaštite individualnih prava izbeglica i internu raseljenih lica i njihove adekvatne pravne zaštite.
- promoviše bezbednost životne sredine kroz jačanje kapaciteta policije da primeni zakone iz domena životne sredine, da pospeši regionalnu i prekograničnu saradnju sa ciljem rešavanja ekoloških pretnji i da unapredi dostupnost informacija iz oblasti ekologije i učešće javnosti u procesu donošenja odluka vezanih za životnu sredinu.

Razvoj medija

Misija OEBS-a u Srbiji pruža podršku razvoju profesionalnih medija kako bi objektivno i tačno prenosili vesti od značaja za sve građane Srbije. U cilju ispunjavanja svog mandata u ovoj oblasti, Misija:

- pruža pravne savete i pomaže vlastima pri izradi, izmenama i dopunama medijske strategije i medijskih zakona kako bi oni bili usaglašeni sa međunarodnim i evropskim standardima. Istovremeno, u bliskoj saradnji sa Delegacijom Evropske unije u Srbiji, Misija prati primenu ključnih medijskih zakona;
- organizuje javne rasprave o gorućim pitanjima iz oblasti medijskog zakonodavstva, kao što su javnost medijskog vlasništva, državna pomoć medijima i prelazak na digitalno emitovanje;
- u saradnji sa Pravosudnom akademijom, organizuje konsultacije medija i pravosuđa, kao i seminare o medijskim zakonima i slobodi izražavanja;
- pruža podršku jačanju profesionalnih, odgovornih i nezavisnih regulatornih tela za elektronske medije;
- promoviše primenu međunarodnih standarda jačanjem medijskih udruženja i zalaganjem za nezavisne i nepristrasne medije i podstiče razvoj samoregulatornih mehanizama;
- u saradnji sa kancelarijom Poverenika za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti, radi na poboljšanju transparentnosti lokalnih vlasti u odnosima sa novinarima i građanima;

- istražuje i dokumentuje slučajeve kršenja medijskih prava i sloboda;
- sprovodi aktivnosti u vezi sa podizanjem svesti o značaju slobode izražavanja na internetu i mogućnostima koje onlajn mediji pružaju u oblasti istraživačkog novinarstva;
- podržava profesionalni razvoj i modernizaciju medijskih javnih servisa Srbije;
- organizuje specijalizovane obuke za zaposlene u štampanim, elektronskim i onlajn medijima koje omogućavaju unapređenje njihovog profesionalnog znanja o pitanjima kao što su dobro upravljanje, pravosuđe, ekonomija, politika i ljudska prava;
- radi na unapređenju komunikacije između medija i organa vlasti organizovanjem seminara za zaposlene u lokalnim samoupravama i članove Saveta nacionalnih manjina.

Činjenice i brojke

Budžet: 6,909,500 evra (2013. godina)

Pored svog osnovnog budžeta, Misija raspolaže i dodatnim sredstvima koja obezbeđuju zemlje članice OEBS-a za realizaciju određenih projekata. U ovom trenutku u Misiji radi 32 službenika iz 17 zemalja zajedno sa 135 domaćih službenika.

